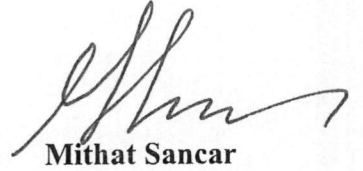

5536
06.10.2017

18108

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdülhamit Gül** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Mithat Sancar

Mardin Milletvekili

Mardin'in Nusaybin ilçesinde, 1 Ekim 2015 gününden itibaren hukuka aykırı bir biçimde sokağa çıkma yasakları ilan edilmeye başlamıştır. İki gün ile on beş gün arasında süren bu yasaklarda çok sayıda temel hak ve özgürlük ihlal edilmiştir. 14 Mart 2016 günü ilan edilen ve 25 Temmuz 2016 günü kısmi olarak kaldırılan yasakla bu ihlaller son derece yaygın ve sistematik hale gelmiştir. 3 Haziran 2016 günü İçişleri Bakanlığı operasyonların bittiğini açıklamışsa da yasak 25 Temmuz'a kadar sürmüş, bu tarihten itibaren saat 21.00 ile 05.00 arasında uygulanmıştır. Fırat, Dicle, Abdülkadir Paşa, Kışla, Yenişehir ve Zeynelabidin Mahalleleri'nde yasak hiç kaldırılmamıştır.

134 gün süren ve hala altı mahallede devam eden sokağa çıkma yasağında, başta yaşam ve güvenlik hakkı olmak üzere, sağlığa erişim, barınma, serbest dolaşım, eğitim, mülkiyet ve çalışma olmak üzere çok sayıda temel hak ve özgürlük ihlal edilmiştir. Yasak kaldırıldıktan sonra etkili bir soruşturma yürütülmemiş, deliller uluslararası sözleşmelerin ve ulusal mevzuatın gerektirdiği şekilde toplanmamıştır. Yasağın kaldırılmadığı altı mahallenin de içinde olduğu dokuz mahalle riskli alan ilan edilmiş ve kapsamlı bir yıkım başlamıştır.

Yıkımlar devam ederken, hafriyatlar arasında bulunan cenazeler tablonun vahametini ortaya koymaktadır.

8 Ekim 2016 günü Dicle Mahallesi'nde üç, 3 Mayıs 2017 günü iki cenazenin bulunduğu ortaya çıkmıştır. 2 Ekim 2017 günü ise yasağın devam ettiği Fırat Mahallesi'ndeki TOKİ inşaat alanından bir cenaze daha çıkarılmıştır. Abdullah Ak'a ait olduğu tespit edilen cenaze, halen morgda bekletilmektedir. Cenazelerin halkın girmesinin mümkün olmadığı alanda tutulması ve varlığının dahi tespit edilmemesi vahimdir.

Nusaybin'de yasak kaldırıldıktan 434 gün sonra hala cenazelerin bulunması, operasyonların ve operasyon sonrasındaki soruşturma ve kovuşturma sürecinin hukuka, vicdana ve insanlık onuruna aykırı yürütüldüğüne işaret etmektedir.

Bu çerçevede,

1. Nusaybin'de 134 gün süren ve hala bazı mahallelerde devam eden sokağa çıkma yasağı esnasında hayatını kaybeden kişilerle ilgili bugüne kadar açılmış kaç soruşturma vardır?
2. Soruşturmalarından kaç tanesi takipsizlikle sonuçlanmış, kaç tanesiyle ilgili dava açılmıştır?
3. Sokağa çıkma yasağının devam ettiği yerlerde etkili soruşturma yükümlülüğü kapsamında delil toplama faaliyetlerine devam edilmekte midir?
4. Sokağa çıkma yasağının hiç kalkmadığı alanda bir yıl iki ayı aşan süreçte yürütülen arama tarama ve delil toplama faaliyetleri kapsamında bu cenazelere ulaşılabilmesinin sebebi nedir?
5. Riskli alan ilan edilen yerler tam olarak incelenmeden, cenazeler bile tespit edilmeden ve deliller toplanmadan inşaat faaliyetlerine başlanabileceğine dair Bakanlığınız tarafından verilmiş bir izin var mı?
6. Riskli alan ilan edilen yerlerden bugüne kadar çıkarılan cenazelerin sayısı ve halkın orada daha fazla cenaze bulunduğuna ilişkin kuvvetli şüphesi dikkate alındığında, inşaatların durdurulması için bir girişiminiz oldu mu?
7. Yasak kalktıktan bir yıl iki ay sonra, tamamen güvenlik güçlerinin kontrolünde olan ve inşaatların yapılmaya başladığı alandan cenaze çıkarılması üzerine, etkili soruşturma yükümlülüğünün ihlal edildiğinden bahisle herhangi bir soruşturma başlatılmış mıdır?